

Søren R. Fauth: Poesiens håndgranat i sorgens hus



Foto af J.C. Sanderhoff © 2025

JENS CARL SANDERHOFF

10.11.2025



BØGER // ESSAY – Søren R. Fauth har skrevet om tab og sorg i to med hinanden nært forbundne og parallelt udgivne digtsamlinger. Den ene, sonetkransen *Du er jo lige her*, bliver enorm, når man efterfølgende læser den anden, *Du skal leve, jeg skal dø*. Gennem sit mere klassiske fauthske greb inviterer den indenfor i livet, som det ser ud, når det forvandles, ja, når det bliver til ord og litteratur.

du er jo lige her / du skal leve, jeg skal dø

Forfatter: Søren R. Fauth

Forlag: Det Aarhusianske forlag Herman & Frudit

DU ER JO LIGE HER, 24 sider, 150 kr.

DU SKAL LEVE, JEG SKAL DØ, 90 sider, 200 kr.

Udkom 24. oktober 2025.

*alt det vi ville, vi kunne, vi skulle
alt det vi tror, alt det vi aldrig siger*

*så fik vi kærlighed, så fik vi kulde
det vi nægter, undviger og fortier*

-

*vi vokser op, bliver små, går i stå
går omkring, vender verdens ting, gør som om
dig på bænken, raspende neonblå
din mani, dit mørke, så vagtsom, så tom*

-

*mig med manna i munden, verdens skrig
far er blevet en engel, han lyser
selv din død bort, mor i rablende krig*

-

*angreb på ny, tilbagetog, isbræ
hvæsende dæmon, frådende, fnyser
er du kun et fald, ranke cedertræ?*

Dobbeltsorg

Ovenstående sonet er den første i den upaginerede sonetkrans *Du er jo lige her*, med undertitlen *Søstersonetterne*, som Søren R. Fauth har skrevet parallelt med den mere ”Fauth-classic” konciperede digtsamling, *Du skal leve, jeg skal dø*, der benytter nogle af de greb, der har været så karakteristiske for hans digtning – hvis man ser bort fra debuten, som stadig står lidt alene i det Fauthske landskab; og dog, måske ikke helt så alene nu, hvor dette mildt spaltede sorgmonster har rejst sig under hans hånd.

Det vil jeg vende tilbage til senere.

DU ER JO LIGE HER

Søstersonetterne

Søren R. Fauth


HERMAN
& FRUDIT
DIGTE

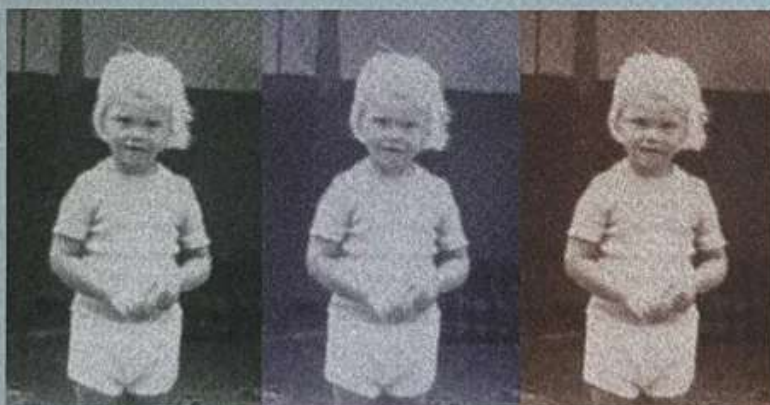


Foto fra forlaget © 2025

Men der er en grund til, at Fauth har kastet sig ud i denne dobbeltløbede poesi og jeg kunne være fristet til her at turnere Tom Kristensen: Det er Mette, som er død.

Fauths lillesøster døde i 2009 af en ondartet kræftsygdom, der havde spredt sig fra lungerne til hjernen og vitale organer, og hendes gestalt har altid huseret i Fauths poesi lige siden debuten *Universet er slidt* (2013), hvor hendes tilstedeværelse dog i højere grad var en art sublimering, til nu denne dobbelte kærligheds-med-mere-erklæring.

“På sin Facebook-side anbefaler Fauth, at man læser begge digtsamlinger som ét værk, og ja, jeg er enig – men vil tilføje anbefalingen, at man skal begynde med *'du er jo lige her'*

På sin Facebook-side anbefaler Fauth, at man læser begge digtsamlinger som ét værk, og ja, jeg er enig – men vil tilføje anbefalingen, at man skal begynde med *du er jo lige her* og siden læse *du skal leve, jeg skal dø* for på den måde får man en vidunderlig fjernstemme, et ekko af de rimede, mere kontrollerede sonetter, der så i splintrede glimt som et spøgelse hjemsøger de klassisk-modernistiske digtes friere, sønderflåede eksistensbilleder.

Sonetter fra kanten

Som den sonet-indviede kan se på den indledningsvist citerede, er det en friere form, Fauth benytter, men dog nær en model, som kan sammenlignes med dansk litteraturs nu vel nok mest berømte sonetkrans, *Sommerfugledalen*, skrevet af vidunderlige Inger Christensen.

Og det er jo ikke til at komme udenom i dag; skriver man en sonetkrans, vil man blive sammenlignet med sommerfuglenes, og det kan vel nærmest ingen tåle, og jeg er sikker på, at Fauth har gjort sig alle disse tanker, men alligevel og til sidst har skreget *FUCK DET! – jeg skriver sonetter, for min søster er død, og hun skal have sonetter.*

Det er gætværk, der helt står for egen regning, for selvfølgelig ved jeg ikke, hvad tankerne har været, men jeg kan se trodsen i teksten og de små skred, som så bliver argumentet for alligevel og med dødsforagt at kaste sig ud i det. Og det er modet, man skal mønstre, hvis man vil skrive poesi. Det er Fauth – modig!

Og denne tone af religiøsitet er ny og peger ind i erfaringer, mennesket Fauth har måttet gøre sig for at kunne acceptere og

forstå en verden, der ikke er til forhandling



Sonetterne er dristige. De er oprørt urolige. De er stedvist inderligt smukke og viser, at Fauth ikke viger tilbage for hverken traditionen eller emnet, som jo i sig selv er udfordrende nok. At miste, at sørge og at længes og altid at vide, at for hver dag, der går, mister man nuancer af det tabte, at man langsomt (og igen) skal *tabe* det tabte, og at sorgen over tid forvandles fra følelsernes inferno til nøgtern og iskold erkendelse: Døden er med rimelighed det eneste sikre kort, vi har. Alt andet er et spørgsmål om held og indsats.

I den niende sonet, altså godt halvvejs i *Søstersonetterne*, skriver Fauth disse ord: *et sendebud fra andre steder, tider / hvor lykke træder frem fra livets skygge / hvor alle smerter svinder, ingen lider // et strejf på kinden af Guds evighed / og vi forstår alt det vi ville bygge / en brik i livets tavse tidslighed* – det er bl.a. sådan søsteren følger digteren – de to, *solstrålen* og *melankolikeren* (som Fauth andetsteds kalder Mette og sig selv, digteren), går stadig ånd i ånd.

Og denne tone af religiøsitet er ny og peger ind i erfaringer, mennesket Fauth har måttet gøre sig for at kunne acceptere og forstå en verden, der ikke er til forhandling. Det er tydeligt, at tabet både udløser en smerte og er en stor inspiration. For er det ikke netop sådan, det er; livet?

Samtaler med den døde

Anden del af dobbelthedens poesi, digtsamlingen *Du skal leve, jeg skal dø*, begynder helt stille med et spørgsmål: ”*hvad nu / hvis jeg ikke / ved / hvem jeg er // før jeg dør? // så længe jeg kan huske / var jeg den / på en bænk lige dér // på et sted uden dør // hvad nu hvis jeg aldrig / uden at vide?*”

Det rytmiske følger således sagtelig med ind i de mere *normalt* Fauthske digte med disse lavmælte *er/dér* og *dør/dør*-rim, og man fornemmer som læser, at man stadig er i samme hus – nu blot i et andet rum, der mere kaotisk og prunkløst indrettet forstærker følelsen af et hjem. Måske er det grunden til, at også denne bog er uden sidetal på trods af at være omtrent 90 sider lang.

Som fjerde digt kommer tindrende og alene den første linje fra sonetterne; *alt det vi ville, vi kunne, vi skulle*, og præcis dér, og fordi jeg havde læst *Søstersonetterne* først, gik det op for mig, at dette, disse to digtsamlinger, i mine øjne er en illustration af søskendeforholdet, er en benhård illustration af *døden* og *livet* sat i ord, og at disse, ordene og bøgerne, ikke bare taler sammen, men i bund og grund *skaber* sammen.

Fauth havde aldrig skrevet disse digte hvis ikke ...

DU SKAL LEVE,
JEG SKAL DØ

Søren R. Fauth


HERMAN
& FRUDIT
DIGTE



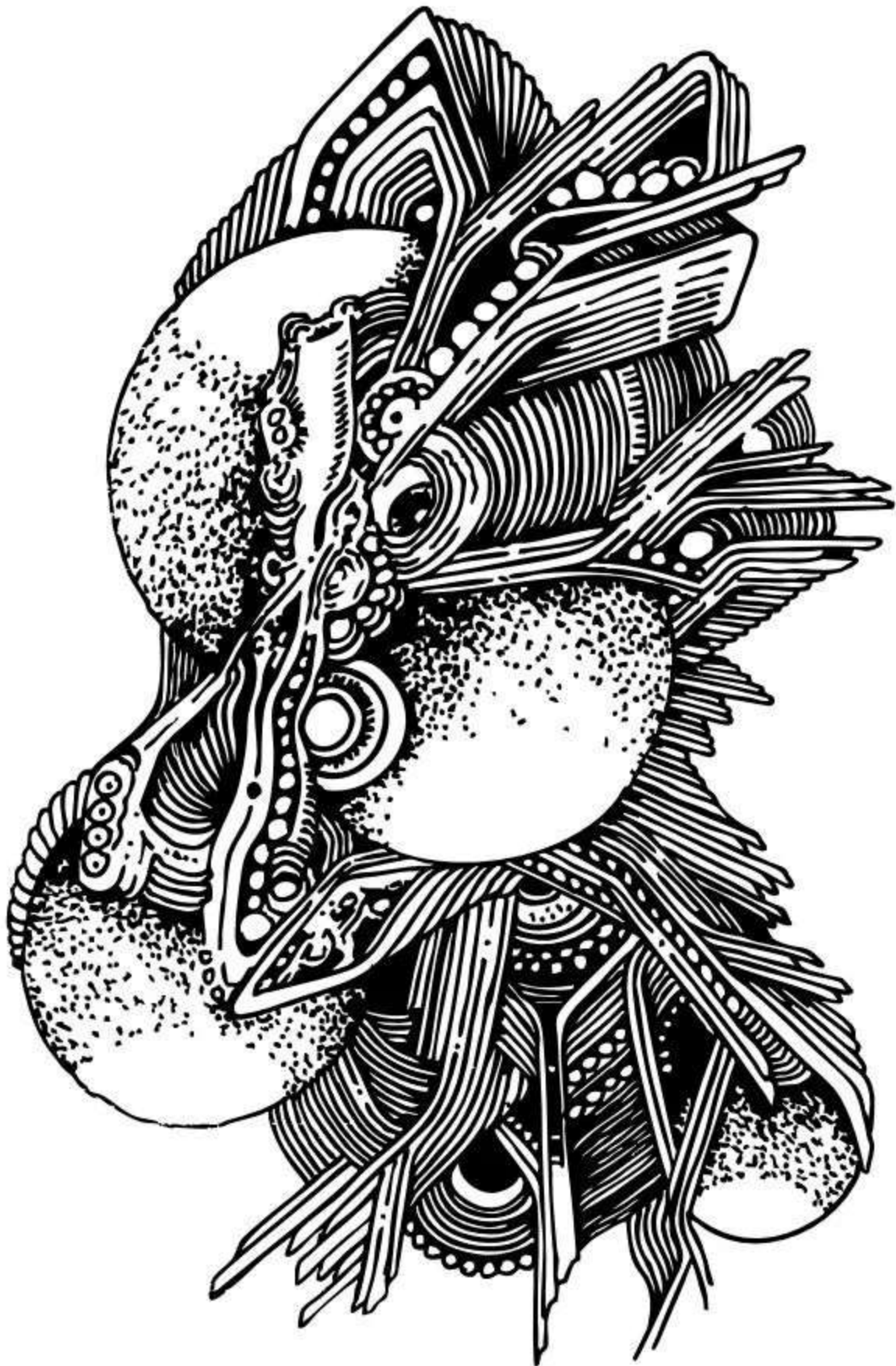
Foto fra forlaget © 2025

Og det spøgelse (der følger Fauth) er det, søsteren er blevet til i sproget, i digterens forladthed, hans tab af fortrolighed – og som ganske rørende illustreres gennem hele digtsamlingen.

“Det, de havde sammen, overlever så at sige gennem sprogets mulighed for at etablere et eksistensrum i sorgen, bliver en håndgranat i sorgens hus

Disse monologer til Mette, denne fortsatte søskendehed, dette særlige, fortrolige rum, der var engang, holder Fauth i live gennem sproget, ja, søsteren lever videre her, som er hun stadig (og det er hun) ved hans side: *”du og jeg // alt det vi siger // gør”* og andetsteds *”vi anede virkelig ikke / hvad vi lavede / i skuret / den vinterdag i 1979 // alt flyder sammen i sindets cisterne”* og mod slutningen *”der sidder du så / trukket uendeligt ud”*.

Det, de havde sammen, overlever så at sige gennem sprogets mulighed for at etablere et eksistensrum i sorgen, bliver en håndgranat i sorgens hus og gør det muligt at mærke det tabte. Det er stærkt, og det er enestående. Døden kan ikke rive sig fri af sproget, og det, der var, kan gøres levende igen – som sprog i det mindste.



Tegning af Anton Fauth © 2025

Midtvejs kommer denne fine tegning anbragt op mod en sort side.

Det er Mettes ældste søn, Anton Fauth, der hjertefuldt har indfanget en tredimensionel labyrint fuld af øjne, som følger med i livet fra et andet sted, en tegning, der giver vægt til digtene, hvor Mettes sønner naturligvis indgår – for digteren forsøger at holde fast i det, der er forsvundet, ved at lade sproget være noget, man kan tale med, og mod slutningen af *du skal leve, jeg skal dø* kommer mit yndlingsdigt i hele dobbeltherligheden:

*så vi indeholder altså stjernestøv
det vil sige
det betyder med andre ord
det er ikke fordi jeg ikke vil ud med det
det er bare fordi jeg bliver ved*

–
*det har krævet så meget
faktisk en hel del at lave os*

–
*stjerne-kollisioner
det er bare det*

–
ikke at det siger dig så meget nu

Yndlingsdigt er det, fordi det jo i virkeligheden peger det enestående smukke ud, som det rent faktisk gør: Siger, ja, udsiger den døde *så* meget, etablerer eksistensen i sproget, hvor alt det tabte altså *kan* fastholdes for en tid, og hvor det kan leve og bo, hvor følelserne, som livet har udrustet os med, kan forvandles til en tilstand af inderlig mening, og hvor døden, i det mindste for en tid, sættes ud af kraft.

Det er dét, Fauths digte gør og er; prunkløse steler, men smukke er de også, helt i overensstemmelse med deres fineste indhold – sorg som livsledsager, sorg som sprog, dér hvor sproget møder modstand i sit afsondrede hus!

Debuten genbesøgt

Som jeg skrev i indledningen, har Fauths debut stået noget alene i det samlede værk (nu ti digtsamlinger i alt), men der er et link (som det hedder nu om dage) mellem *universet er slidt* og dette nye, poetiske dobbeltværk.

Da jeg i sin tid læste *universet er slidt*, var min opmærksomhed især rettet mod digtsamlingens mytiske spor og, naturligvis, indfanget af digtenes fysiske fremtræden (det er en leporellobog – 13,5 meter lang når den foldes ud – og er samtidig det fineste boghåndværk), men ubevidst havde min hjerne også sat mærker ved usædvanlige ord; *cisterne* fx og ordet *manna*.

Da jeg så læste sætningen ”*mig med manna i munden*” i den første sonet, blev min læsning af debuten simpelthen genaktiveret, og ganske rigtigt står der på side 8 i *universet er slidt* følgende: ”*frem / af / dyndet, med manna / i munden ...*”, og så genlæste jeg selvfølgelig hele debuten, for at se, om der var mere at komme efter. Og det var der.

De to sidste sider har hængende linjer som tilsammen danner denne lyriske strofe: ”*vi vidste / du var / syg /- / nu er du død / - / engle legede med / universet er slidt*”. Dette kunne nærmest siges at være en form for poetik for de to nye digtsamlinger, og det er simpelthen både rørende og kolossalt smukt!

“Det er en meget virkningsfuld illustration af sprogets metafysiske muligheder, og de to samlingers meget forskellige former for skønhed veksler så fint det kaos, sorgen altid omfavner sit offer med

Det er sjældent, man får den slags oplevelser af mening og struktur i tilværelsens tilsyneladende meningsløse orden, som Fauth giver os med de to nye og sammenvoksede digtsamlingers hilsen tilbage til debuten.

Han skaber lidt firkantet sagt et våben af ord mod den justits, tilfældet hersker ved. Ja, man kunne sige, at de to samlingers interne samtale (lillesøsterens sonetstemme og storebrorens kaosdigte) tilsammen bliver et hele, der heler sorgens urimelighed.

Måden Fauth får *Søstersonetterne* til at skinne ind gennem hverdagens sprækker, ind på opregninger af tilfældige tildragelser, får det samlede værk til at gnistre af noget overjordisk.

Det er en meget virkningsfuld illustration af sprogets metafysiske muligheder, og de to samlingers meget forskellige former for skønhed veksler så fint det kaos, sorgen altid omfavner sit offer med, til noget stort, *noget*, der er større end os og dem og *hende*, som ikke er her mere. Det er hverdagens (s)krig og soning, det er evighedens sug, det er menneskets vilkår.



Søren R. Fauth. Foto fra forlaget © 2025

JENS CARL SANDERHOFF

Jens Carl Sanderhoff (f. 1966) er en dansk forfatter, poet og autodidakt komponist. Han debuterede som digter i Hvedekorn i 1990 og har siden skrevet i alle litterære kategorier, bl.a. romanserien 'Europas floder' i foreløbigt 4 bind.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.



MobilePay

VISA

VISA

Electron



mastercard



maestro

25 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

DEBAT

PODCAST

SPONSOREREDE ARTIKLER

SKRIBENTBASEN

POV STUDY

POV International

HVAD ER POV?

REDAKTION

SKRIBENTERNE

GÆSTESKRIBENTER

SAMARBEJDSPARTNERE

DEBATREGLER

BLIV MEDLEM